

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-157/6283

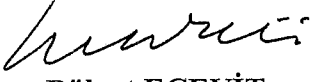
Ankara

13/12/2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 28/9/2000 tarihinde kararlaştırılan "Türk Ceza Kanunu, Cezaların İnfazı Hakkında Kanun ve Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	İşleri
Ekos Kom.	Adalet
Tarih	20.12.2000 1/796
M. B. D.	K.D.Bşk. AWP. 7/12
Başkan	M. B. D.

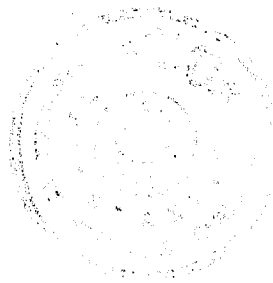
GENEL GEREKÇE

Günümüzde motorlu kara taşıt araçlarının gerek nicelik, gerek nitelik bakımından büyük bir gelişme ve artış gösterdiği bilinen bir gerçektir. Özellikle şehir içi ve şehirlerarası karayollarında doğrudan veya dolaylı olarak bu araçların yoğun bir şekilde trafik kazasına karışmaları sonucu suç işlenmesine karşın, mevzuatımızda bu eylemleri cezaî yaptırıma bağlayan hükümlerin yeteri derecede caydırıcı olmadığı görülmektedir.

Bu araçlarla işlenen ve öldürme ya da yaralama ile sonuçlanan trafik kazalarında bu suçlara ilişkin kusurluluk şekli, özellikle alkollü araç kullanılması sonucunda işlenen suçlarda kusurluluğun derecesini yeterince ortaya çıkarmamaktadır. Zira, uyuşturucu ve keyif verici maddeler ile alkollü araç kullanılması sonucunda işlenen eylemlerde, fiil ve sonuç arasında ortaya çıkan nedensellik değerine bağlı cezaî yaptırımı, ceza hukukundaki klasik kusur teorisiyle açıklamak son derece güçtür.

Tasarı ile, çağdaş ceza kanunlarında olduğu gibi kusurluluğun bir türünü oluşturan, taksirin daha da yoğunlaşmış şekli olan “bilinçli taksir” kavramına 765 sayılı Türk Ceza Kanununda yer verilerek faildeki tehlikelilik hâliyle orantılı cezanın, genel ve özel önleme fonksiyonlarının gerçekleştirilmesi ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun bu konu ile ilgili maddelerinde öngörülen cezalar artırılarak, bu suçlara karşı caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

Tasarıda ayrıca, otoyollarda ve Devlet karayollarında konaklama yerleri ve belediye mücavir alanları hariç olmak üzere, yapı ve tesislerde alkollü içki satılmasının yasaklanmasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1.— 765 sayılı Türk Ceza Kanununda genel olarak kusuru düzenleyen 45 inci maddeye bir fıkra eklenmek suretiyle, “bilinçli taksir” kavramına yer verilmiştir. Bilinçli taksir hâlinde verilecek cezanın üçte bir oranında artırılması öngörülmüştür.

MADDE 2.— Cezaların bireyselleştirilmesinin sonucu olarak, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde öngörülen paraya çevirme kuralının bilinçli taksir hâlinde uygulanamayacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 3.— 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 48 inci maddesinin beş ve altıncı fıkralarında öngörülen tedbire ilişkin süreler ile para ve hürriyeti bağlayıcı cezaların miktarı caydırıcılığı sağlamak için artırılmıştır.

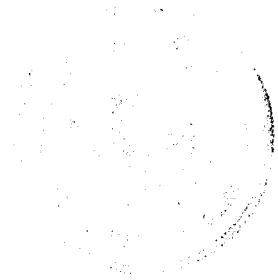
MADDE 4.— 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 51 inci maddesinde öngörülen tedbirlere ilişkin süreler ile para ve hürriyeti bağlayıcı cezalar artırılmaktadır.

MADDE 5.— Otoyollarda ve Devlet karayollarında konaklama yerleri ve belediye mücavir alanları hariç olmak üzere, yapılacak ve açılacak yapı ve tesislerde alkollü içki satılması yasaklanmıştır.

MADDE 6.— Daha önce yapılmış veya açılmış yapı ve tesislerin durumlarını yeni düzenlemeye uygun hâle getirmeleri için bir yıllık geçiş süresi öngörülmüştür.

MADDE 7.— Yürürlükle ilgilidir.

MADDE 8.— Yürütmeye ilgilidir.

**TÜRK CEZA KANUNU, CEZALARIN İNFAZI HAKKINDA KANUN VE
KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1.— 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 45 inci maddesine aşağıdaki son fıkra eklenmiştir.

“Failin öngördüğü neticeyi istememesine rağmen neticenin meydana gelmesi hâlinde bilinçli taksir vardır; bu hâlde ceza üçte bir oranında artırılır.”

MADDE 2.— 13.7.1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu hüküm, bilinçli taksir hâlinde uygulanmaz.”

MADDE 3.— 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 48 inci maddesinin beş ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

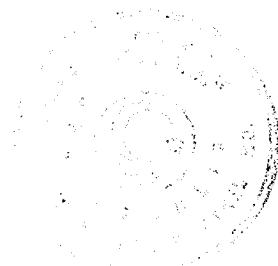
“Yönetmelik ile belirtilen miktarların üzerinde alkollü araç kullandığı tespit edilen sürücülerden; suçun işlendiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde birinci defada altı ay süreyle sürücü belgeleri geri alınır ve haklarında 100.000.000 lira para cezası uygulanır. İkinci defada iki yıl süreyle sürücü belgeleri geri alınır ve 150.000.000 lira para cezası uygulanır. Üçüncü defasında ise beş yıl süreyle sürücü belgeleri geri alınır ve altı aydan aşağı olmamak üzere hafif hapis cezası ile birlikte 200.000.000 lira para cezası uygulanır. Psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesi sonrası uygun görülenlere, geri alma süresi sonunda sürücü belgeleri iade edilir. Psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzman muayenesinin yapılmasına dair esas ve usuller yönetmelikte gösterilir.

Uyuşturucu ve keyif verici maddeler alarak araç kullananlar hakkında eylemleri başka bir suç oluştursa bile ayrıca bir yıl hafif hapis cezası ile birlikte 400.000.000 lira hafif para cezası uygulanır ve sürücü belgeleri süresiz olarak geri alınır.”

MADDE 4.— 2918 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin iki, üç ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hız ölçen teknik cihaz veya çeşitli usullerle yapılan tespit sonucu hız sınırlarını yüzde ondan yüzde otuza (otuz dahil) kadar aşan sürücülere 50.000.000 lira, yüzde otuzdan fazla aşan sürücülere 100.000.000 lira para cezası uygulanır.

Hız kuralının ihlâli sebebiyle ceza yazılan sürücülerden, suçun işlendiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde aynı kuralı üç defa ihlâl ettiği tespit edilenlerin sürücü belgeleri iki yıl süre ile geri alınır. Süresi sonunda psiko-teknik değerlendirmeden ve psikiyatri uzmanının muayenesinden geçirilerek sürücü belgesi almasına engel hâli olmadığı anlaşılanlara belgeleri iade edilir.”

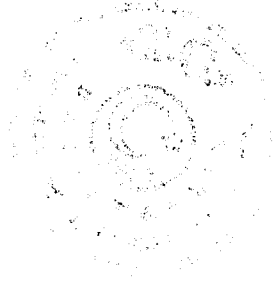
“Bu cihazları imal ve ithal edenler, fiil başka bir suç oluştursa bile ayrıca 300.000.000 lira hafif para cezası ve sekiz ay hafif hapis cezası ile; araçlarında bulunduran işletenler ise, 300.000.000 lira hafif para cezası ve dört aydan altı aya kadar hafif hapis cezası ile cezalandırılırlar ve bu cihazların müsadereğine de hükmolunur.”

MADDE 5.— 2918 sayılı Kanunun ek 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek Madde 12.— Konaklama yerleri ve belediye mücavir alanları hariç olmak üzere, otoyollarda ve Devlet karayollarında yapılacak ve açılacak yapı ve tesislerde alkollü içki satılmasına izin verilmez.”

MADDE 6.— 2918 sayılı Kanuna geçici 16 ncı maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici 17 nci madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 17.— Bu Kanunun ek 12 nci maddesi kapsamına giren ve daha önce yapılmış veya açılmış yapı ve tesislerde bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde ek 12 nci maddede belirtilen yükümlülükler yerine getirilir.”

T/ 124

Madde 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 8- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

Bülent Ecevit
BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

<i>[Signature]</i> D.BAHÇELİ Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	<i>[Signature]</i> H.H.ÖZKAN Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	<i>[Signature]</i> M.YILMAZ Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	<i>[Signature]</i> R.ÖNAL Devlet Bakanı V.
<i>[Signature]</i> Prof.Dr.T.ÖSKAY Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> M.KEPEÇÇİ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> M.BOSTANCIOĞLU Devlet Bakanı V.	<i>[Signature]</i> S.ÜŞENMEZ Devlet Bakanı V.
<i>[Signature]</i> Y.KALOVA Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> M.YILMAZ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> Prof.Dr.M.İRZAOĞLU Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> F.K.YÜGELEN Devlet Bakanı
<i>[Signature]</i> M.YILMAZ Devlet Bakanı V.	<i>[Signature]</i> Prof.Dr.Ş.ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> Y.KALOVA Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> M.S.TALAY Devlet Bakanı V.
<i>[Signature]</i> A.K.TANRIKULU Devlet Bakanı V.	<i>[Signature]</i> Prof.Dr.S.TÜRK Adalet Bakanı	<i>[Signature]</i> S.ÇAKMAKOĞLU Milli Savunma Bakanı	<i>[Signature]</i> S.TANTAN İçişleri Bakanı
<i>[Signature]</i> I.CEM Dışişleri Bakanı	<i>[Signature]</i> S.ÖRAL Maliye Bakanı	<i>[Signature]</i> M.BOSTANCIOĞLU Milli Eğitim Bakanı	<i>[Signature]</i> Y.KALOVA Bayındır ve Eski Emlak Bakanı
<i>[Signature]</i> H.Y.GÖKALP Doç.Dr.Ö.DÜRMÜŞ Sağlık Bakanı V.	<i>[Signature]</i> T.TOSTAY Prof.Dr.E.ÖZÜM Ulaştırma Bakanı V.	<i>[Signature]</i> H.Y.GÖKALP Prof.Dr.H.Y.GÖKALP Tarım ve Köylüleri Bakanı	<i>[Signature]</i> Y.ÖKÜYAN Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
<i>[Signature]</i> A.K.TANRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	<i>[Signature]</i> M.ÇİRSÜMER En.ve Tab.Kay.Bakanı	<i>[Signature]</i> M.İ.TALAY Kültür Bakanı	<i>[Signature]</i> E.MUMCU Turizm Bakanı
<i>[Signature]</i> Prof.Dr.N.ÇAĞAN Orman Bakanı	<i>[Signature]</i> F.AYTEKİN Çevre Bakanı		

Dosya No.

101-157

1669